

N:o 140.

Af herr **N. Jönsson** i Kvarnberga, om *ändring af 1 och 12 §§ lagen om skydd för varumärken.*

I alla länder erkännes det vara statens skyldighet att medelst lagstiftningsåtgärder skydda allmänheten mot bedrägeri i handel och att öfvervaka gällande lagars efterlefnad. Med afseende på mått, mål och vikt äro bestämmelserna noggranna, och äfven öfvervakandet af öfverträdelse däraf väl ordnad. Likaledes förefinnas straffbestämmelser för obehörigt användande af annans namn och egendom i en stor del fall.

Oafbrutet uppfinnas dock nya sätt att kringgå gällande lagar, men alltjämt söka lagstiftare genom nya lagstiftningsåtgärder och nya lagar förhindra bedrägliga handlingssätt. En dylik under senare tid tillkommen lag är vårt lands varumärkeslag. Väl har den kompletterats ett par gånger, men det torde icke kunna bestridas, att den ännu är högst ofullständig och bristfällig.

Enligt 1 § i varumärkeslagen tillerkännes nämligen näringsidkare uteslutande rätt att använda sitt namn, sin firma, namnet å sin fasta egendom och varumärke, som registreras enligt lagen, för att skilja sina varor från andras, men genom 2 mom. i samma paragraf och 12 § inskränkes denna rätt till att gälla endast anbringande af namn och varumärke å vara, kärl eller omslag, hvori den förvaras. På grund häraf är det icke enligt varumärkeslagen belagdt med straff, om någon i annonser, prospekt och dylikt offentligen på det mest bedrägliga och hänsynslösa sätt använder annans namn och lagligen tillerkända varumärke för att sälja underhaltiga eller värdelösa saker såsom fullgoda

och därigenom bedraga den stora allmänheten, oftast de mindre be-medlade, samt beröfva en näringsidkare det kapital och inkomsten af det arbete, som han användt, för att bringa en god vara i marknaden. Jämförelsevis må anföras, att om en person skrifver annans namn på en lånehandling, kan han därmed bedraga en eller ett fåtal, och den, hvars namn missbrukas, är fri från betalningsskyldighet.

Att varumärkesskyddet bör i nyss nämnda hänseende utvidgas, är redan offentligen erkänt. I underdånig skrifvelse den 28 november 1905 till Kungl. Maj:t har kungl. patent- och registreringsverket fästat uppmärksamhet härå äfvensom på andra bristfälligheter i varumärkeslagen, hvarefter Kungl. Maj:t i skrifvelse den 14 december 1906 uppdragit åt patent- och registreringsverket att låta verkställa förberedande utredning i ärendet.

Det har emellertid visat sig, att äfven skyddet mot anbringande af annans namn och märke å vara, kärl eller omslag, hvari den förvaras, är ytterst ofullständigt och overksam. Enligt tvenne af högsta domstolen den 28 maj 1907 afgjorda mål äga personer behörighet att sätta annans registrerade varumärke å sina varuetiketter och varuomslag, då de gifva sin vara ett särskildt namn och använda annans märke till jämförelse. I båda fallen hade de tilltalade användt annans varumärke till jämförelse, i det de utgifvit sina varor i det ena fallet *vara lika med*, i det andra fallet *»verka lika bra som»* den vara, å hvilken annan näringsidkare lagligen sätter det för hans räkning registrerade märket. Det påvisades under rättegången och lämnades obestriddt, att dessa uppgifter i båda fallen voro oriktiga och falska; annans märke användes sålunda som medel för försäljning af underhaltiga varor.

Det torde icke kunna förnekas, att ett dylikt handlingssätt är i moraliskt hänseende af långt svårare art, än om någon bereder en fullgod vara och signerar den med annans märke på det enkla sätt, som enligt lagen är straffbart. Varumärkesskyddet borde väl dock framför allt vara ett skydd mot missbruk af särskildt svårartad beskaffenhet.

Att varumärkeslagen bör förändras, så att det beredes skydd mot obehörigt användande af annans märke i annonser, reklamer och dylikt, har lagutskottet vid förra årets riksdag icke förnekat, ehuru det afstyrkte bifall till då väckt motion på den grund, att Kungl. Maj:t åt sakkunnig person uppdragit att vidtaga de förberedande arbeten, hvilka erfordras för bedömande af de brister i olika delar, som vidlåda gällande lag om skydd för varumärken, samt att efter dessas avslutande afsikten lärer vara att föranstalta om en fullständig revision af berörda

lag. Men därvid synes utskottet hafva underskattat behovet af att åtgärder omedelbart och skyndsammast vidtagas mot bedrägliga handlingssätt. Här är det icke endast fråga, om det skall tillåtas, att en del affärsmän skola beröfvas inkomsten af sina uppoffringar och arbete därigenom, att andra tillåtas begagna sig af deras egendom, det är fastmer fråga om, huruvida personer skola fortfarande under årtal tillåtas att obehindradt af några straffbestämmelser på ett osannfärdigt, för allmänheten vilseledande och svikligt sätt begagna sig af annans namn och varumärke för att årligen tillnarra sig hundratusentals eller milliontals kronor från okunniga och godtrogna personer. Därtill kommer det förakt för lag, som alltför lätt uppstår, om sådana handlingssätt, som allmänt anses vara ett kringgående af gällande lag och som enligt uttalande af myndigheter böra förhindras genom straffbestämmelser, få obehindradt fortsättas.

Vidare torde man hafva underskattat det arbete och följaktligen den tid, som erfordras för ett fullständigt omarbetande af varumärkeslagen och för granskning af ett blifvande förslag. Ännu är icke något förslag upprättadt eller ens kommitté tillsatt för förslags utarbetande. Tydligt är, att äfven om ett blifvande förslag utarbetas på det bästa och mest fullständiga sätt, kommer det att framställas anmärkningar mot en del bestämmelser däri; dessa anmärkningar skola sedan granskas och bemötas eller föranleda till förändringar, innan förslaget kan föreläggas Riksdagen. Dessa förhållanden synas dock icke böra föranleda till uppskof med antagande och fastställande af sådana bestämmelser, som äro nödvändiga till förekommande af uppenbara bedrägerier och som den sakkunniga ämbetsmyndigheten, patent- och registreringsverket, erkänt vara behöfliga. Följden af ett uppskof härmed blefve dessutom att bedragare skulle anse sig äga officiell tillåtelse att under allra minst två år få på de mest effektivt vilseledande och svikliga sätt ostraffadt begagna sig af annans namn och varumärke för att i handel bestjåla allmänheten.

På grund af anförda skäl tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen för sin del ville besluta följande förändringar i varumärkeslagen:

att 1 § gifves följande lydelse:

Hvar som — — — — —

— — — — — inskränkt.

Den uteslutande rätt, som varumärkesskyddet afser, innefattar allt användande af varumärke å själfva va-

ran eller kärl eller omslag, hvori den förvaras, äfvensom i annonser, reklamer, bruksanvisningar, priskuranter, affärsbref, räkningar eller dylikt;

samt 12 § gifves följande lydelse:

Den som å varor, hvilka till salu hållas, eller å kärl eller omslag, i hvilka de förvaras, eller i annonser, reklamer, bruksanvisningar, priskuranter, affärsbref, räkningar eller dylikt obehörigt sätter annans namn — — — — — all skada.

På den sakfälldes — — — — — öfver dem.

Förbrytelse, — — — — — målsägande.

Stockholm den 26 januari 1908.

Nils Jönsson
i Kvarnberga.